

RPE - להרחבה מהירה של הלסת העליונה: מהו וכיצד משתמשים בו?

מהו Rapid Palatal Expander - RPE?

RPE הוא מכשיר המפעיל לחץ על הלסת העליונה, המקסילה, על ידי סיבוב בורג הנמצא בקו האמצע בחך. הלחץ מפריד את התפר הפלטינלי הנמצא באמצע החך, ובכך מרחיב את המקסילה.

מתי יש בו צורך?

במהלך הבדיקה הקלינית, האורתודונט מעריך את מידת החפיפה של השיניים האחוריות. השיניים העליונות צריכות לחפוף את התחתונות בכמחצית מרוחב השן העליונה. המצב שבו החלק הפוסטריורי של הלסת העליונה נמצא בחלקה הפנימי של הלסת התחתונה מכונה posterior crossbite.

חשוב לטפל ב-posterior crossbite ברגע שמזהים את הבעיה, כדי לייצר יותר מקום לשיניים שטרם בקעו. חשוב גם לדעת, שאם התופעה קיימת רק בצד אחת של הלסת, היא עלולה לגרום ללסת התחתונה לגדול באופן אסימטרי. תיקון של ה-posterior crossbite יסייע במניעת צמיחה או גדילה אסימטריות.

כאמור, באמצעות ה-RPE אנחנו מפרידים את התפר הפלטינלי שבאמצע החך. הליך זה עדיף שיתבצע בגיל צעיר, לפני שהחך יעשה קשה להפרדה. אצל מבוגרים, ניתן להרחיב את המקסילה באמצעות RPE רק לאחר שעוברים ניתוח הרחבה כירורגית אצל כירורג או מנתח פה ולסת. הליך זה נקרא SARPE - Surgically Assisted Rapid Palatal Expander.

איך מפעילים את המכשיר?

הפעלת מכשיר ה-RPE נעשית על ידי הורה או אדם אחר. המטופל אינו יכול להפעיל את המכשיר בעצמו. המטופל מקבל חוט מתכתי בצורת מפתח קטן, שמכניסים לתוך חור קטן במכשיר. החוט מחובר לידית פלסטיק. המטופל צריך לשכב על מיטה או ספה. חשוב לוודא שיש במקום מספיק אור. הוא יטיל את ראשו לאחור, כך שיהיה אפשר לראות את החור שבמכשיר בצורה ברורה.

תחילה מוודאים שחוט המתכת (המפתח) מחובר לידית הפלסטיק, כדי שלא ישמט חלילה לתוך גרונו של המטופל. מחזקים את המפתח בשתי אצבעות, מניחים את המפתח בתוך החור המתאים במכשיר ה-RPE ומסובבים אותו כלפי פנים עד שהוא נעצר. מושכים את המפתח החוצה, לכיוון החלק האחורי של חלל הפה. אנחנו אמורים לראות עכשיו חור חדש בחזית המכשיר, שמיועד לסיבוב הבא.

בדרך כלל, המטופל אמור לסובב את המכשיר פעם אחת או פעמיים ביום במשך שבוע ימים. לאחר מכן ניגשים לאורתודונט, שיעריך את רוחב הלסת העליונה ויבדוק אם ההרחבה מספקת.

יש שני סוגים של RPE:

1. PalatHyrax - שיתרונם ביכולת לשמור על ניקיון.
 2. Tissue Bone Expander (שנקרא גם Haas Expander) - מרחיב זה בנוי עם שכבת אקריל, כדי לא לפגוע בחך. הלחץ של בורג ההרחבה ממוקם על השיניים ושכבת האקריל מגנה על הרקמות הרכות של החך הקשה.
- אישית, אינני אוהב את הסוג הזה, כי קשה מאוד לשמור על הניקיון שלו במהלך הטיפול. כמו כן, כמות גדולה של חרוד ומזון מצטברת ונשארת תקועה בין האקריל לבין החך וקשה מאוד להסירה. זה כמובן גורם לדלקת, לנפיחות ולאי-נוחות ברקמת החניכיים.

ד"ר אחמד שרפי - מתמחה באורתודונטיה